

שמואל ב' י"ג

1) מכללתא דרבי ישמעאל יתרו - מס' דעמלק פרשה א ד"ה וישמע יתרו

וכן אתה מוצא ביונדב, שמתחלה היו קוראין אותו יהונדב, וכשבא לאותו מעשה, פחתו לו אות אחת ונקרא יונדב, שנאמר (דברי הימים ב' כ לז) בהתחברך לרשע פרץ ה' מעשיך. מכאן אמרו חכמים, אל יתחבר אדם לרשע אפילו לקרבו לתורה.

2) תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף כא עמוד א וב

ואמר רב יהודה אמר רב: תמר בת יפת תואר היתה, שנאמר (שמואל ב' י"ג) ועתה דבר - נא אל המלך כי לא ימנעני ממך. ואי סלקא דעתך בת נישואין הואי - אחתיה מי הוה שריא ליה? אלא שמע מינה בת יפת תואר היתה. ולאמנון רע ושמו יונדב בן שמעיה אחי דוד ויהונדב איש חכם וגו'. אמר רב יהודה אמר רב: איש חכם לרשעה. (שמואל ב' י"ג) ויאמר מדוע אתה ככה דל בן המלך ויאמר לו יונדב שכב על משכבך והתחל וגו' עד ועשתה לעיני את הבריה. (שמואל ב' י"ג) ותקח המשרת ותצק לפניו. אמר רב יהודה אמר רב: שעשתה לו מיני טיגון. (שמואל ב' י"ג) וישנאה אמנון שנאה גדולה מאד, מאי טעמא? - אמר רבי יצחק: נימא נקשרה לו, ועשאתו כרות שפכה. - וכי נקשרה לו, איהי מאי עבדה? - אלא אימא: קשרה לו נימא, ועשאתו כרות שפכה. - איני? והא דרש רבא: מאי דכתיב (יחזקאל ט"ז) ויצא לך שם בגוים ביפוך - שאין להן לבנות ישראל לא שער בית השחי ולא בית הערוה? - שאני תמר, דבת יפת תואר הואי. (שמואל ב' י"ג) ותקח תמר אפר על ראשה וכתנת הפסים אשר עליה קרעה. תנא משמיה דרבי יהושע בן קרחה גדר גדול גדרה תמר באותה שעה. אמרו: לבנות מלכים כך - לבנות הדיוטות על אחת כמה וכמה, אם לצנועות כך - לפרוצות על אחת כמה וכמה. אמר רב יהודה אמר רב: באותה שעה גזרו על הייחוד, ועל הפנויה.

3) תוספות מסכת סנהדרין דף כא עמוד א

דאי ס"ד בת נישואין הואי אחתיה מי הוה שרייה ליה - מכאן קשה לפ"ה שפירש בפ"ק דקידושין (דף כב.) והבאתה אל תוך ביתך מלמד שלא ילחצנה במלחמה פי' שלא יבא עליה במלחמה ומשמע מתוך פי' הקונטרס דאפילו ביאה ראשונה אסורה במלחמה עד לאחר כל המעשים כולן וא"כ לא בא דוד על מעכה רק לאחר שנתגיירה וא"כ בת נישואין היא והיכי שריא תמר לאמנון אחתיה היא ועוד דהא אמרינן (שם דף כא.) דלא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע משמע שבמלחמה ביאה ראשונה הואי לכך פירש ר"ת התם שלא ילחצנה במלחמה לבא עליה ביאה שניה ומחלוקת בירושלמי בין רב ושמואל מן הפי' דרב אמר אינה מותרת במלחמה אלא ביאה ראשונה ושמואל אמר אף לא ביאה ראשונה ולא ביאה שניה

4) פני יהושע על קידושין - דף כב ע"א

תוספות בד"ה שלא ילחצנה במלחמה. פירש בקונטרס לבא עליה משמע מתוך פירושו דבמלחמה כו' ואפילו ביאה ראשונה כו' עכ"ל. ובאמת אין הכרע בזה מלשון רש"י ז"ל אלא דיש לפרש כשיטת הרמב"ם ז"ל דביאה ראשונה נמי נהי דמותרת קודם כל המעשים אפ"ה אסור לבא עליה במלחמה אלא משיכניסנה לביתו. ונלענ"ד שזו מוכרח בכונת רש"י ז"ל דנהי דהתוספות מיייתי דבירושלמי איכא למ"ד הכי היינו מדכתיב ואחר כך תבא אליה ובעלתה מכלל דמעיקרא לא, משא"כ בתלמודא דידן דדריש מקרא דוהבאתה אל תוך ביתך משמע דמשהביאה לביתו מותרת מיד קודם כל המעשים דלא קפיד קרא אלא שלא ילחצנה במלחמה, כן נראה לי ברור לולא דהתוס' לא משמע להו הכי:

5) ערוך לנר סנהדרין - דף כא/א

צריך טעם תמר ודאי שבת דוד וצדקת היתה כדאמרינן גדר גדול גדרה תמר מה ראתה לעשותו כרות שפכה וכי לנקום ממנו עשתה כן והא אדרבה רצתה להיות אצלו כנראה מהכתובים שהתחננה ממנו לבל ישלחנה. ונלענ"ד דכל מגמת תמר היה להיות ותחתיו דהיינו שיקיים מצות ולו תהיה לאשה כדין אנוסה אך יראה שלא ירצה לקיים בה מצוה זו ולקחתה לאשה משום דהוי בן מלך ובודאי לא ירצה ליקח גיורת אלא אשה ממשפחה מיוחסת מישראל כאשר כבר הראה דעתו שלא הטה אזנו אל אשר בקשה ממנו לדבר אודותה אל המלך ולא אבה ולכן התחכמה ועשאתו כרות שפכה ולא יהיה מותר עוד בבת ישראל כמצות הכתוב אבל בה יהיה מותר דגיורת היא וקהל גרים לא אקרי קהל

6) הגהות מיימוניות הלכות מלכים פרק ח

היינו כרב כדפרישית לעיל בר"פ זה אבל לר' יוחנן לא נוכל למצא שהיתה מותרת לאמנון אם לא נאמר שלא היתה בתו של דוד אלא בת אשתו מן העכו"ם קודם המלחמה. ומ"ש כי כן תלבשנה בנות המלך לפי שגדלה עם בנות המלך אומר כן תוס'. או שמא בא דוד על אמה בצניעא קודם המלחמה והוליד ממנה תמר וקודם ב"ד של חשמונאי היתה כותית מותרת בצניעא מס"ה:

7) ספר המקנה על קידושין דף ע/א

שם אין משתמשין באשה וכו'. אף על גב דמצינו בקרא כדאמר אליעזר עבד אברהם לרבקה השקיני נא מעט מים מכדך וגו' ומצינו ג"כ באמנון שאמר שתמר תעשה את הבר' לפניו ויאכל וצוה דוד לעשות כן וכן מצינו באבישג שהיתה משרתת את המלך ואמרו חז"ל שהתירו לו לייחד עמה אע"פ שהיא אסור' לו ולא אמרו שהתירו לה לשמש אותו וגם לא ה' טעם בזה להתיר נראה פשוט שלא נגזר גזירה זו באותו פעם שהרי אפילו על יחוד פנוי' לא גזרו אלא עד אחר אותו מעשה דתמר וק"ל:

8) ספרי במדבר פיסקא יא ד"ה ופרע את

ופרע את ראש האשה, כהן נפנה לאחוריה ופורעה כדי לקיים בה מצות פריעה דברי ר' ישמעאל ד"א לימד על בנות ישראל שהן מכסות ראשיהן ואע"פ שאין ראייה לדבר זכר לדבר ותקח תמר אפר על ראשה (שמואל ב' יג יט)

9) שולחן ערוך אבן העזר סימן כא סעיף ב

לא תלכנה בנות ישראל פרועות ראש בשוק, ב אחת פנויה ואחת אשת איש.

10) חלקת מחוקק אבן העזר סימן כא ס"ק ב

א' פנויה וא' א"א - פנויה בעולה קאמר אבל בתולה אמרי' דיוצאה בהינומ' וראשה פרועה וכן הוא בב"ח ועיין במרדכי:

11) רמב"ם הלכות דעות פרק ו הלכה ו

כשיחטא איש לאיש לא ישטמנו וישתוק כמו שנאמר ברשעים ולא דבר אבשלום את אמנון מאומה למרע ועד טוב כי שנא אבשלום את אמנון, אלא מצוה עליו להודיעו ולומר לו למה עשית לי כך וכך ולמה חטאת לי בדבר פלוני, שנאמר הוכח תוכיח את עמיתך, ואם חזר ובקש ממנו למחול לו צריך למחול, ולא יהא המוחל אכזרי שנאמר ויתפלל אברהם אל האלקים.

12) תלמוד ירושלמי מסכת כלאים פרק ח הלכה ב

איסי בן עקביה אומר אסור לרכב על גבי פרדה מקל וחומר ומה אם בבגדים שאת מותר ללבוש זה על זה את אוסר בתערובתן בהמה שאת אסור להנהיג בה בזו עם זו לא כל שכן את אסור לרכוב עליה והא כתיב וירכיבו איש על פרדו וינוסו אין למדין מן המלכות

13) תלמוד בבלי מסכת מועד קטן דף כא עמוד א

אמר רמי בר חמא: מנין לקריעה שהיא מעומד - ... מהכא: (שמואל ב' י"ג) ויקם המלך ויקרע את בגדיו. - ודלמא מילתא יתירתא עביד? דאי לא תימא הכי - (שמואל ב' י"ג) וישכב ארצה הכי נמי? והתניא: ישב על גבי מטה, על גבי כסא, על גבי אודייני גדולה - מכולן אמרו אפילו על גבי קרקע לא יצא ידי חובתו ואמר רבי יוחנן: שלא קיים כפיית המטה. - אמר ליה: כעין ארצה.